

Mūsų LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS
Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
A D R E S A S :
Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO
Atskiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 111 (33)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. RUGPIŪCIO MĒN. AGOSTO 11 D.

IV METAI

KOREJOS KARAS

Viltys sustabdyti mūsų Korejoje atrodo, jau galutinai dingusios

Pirmas praktiškas susitarimas karo veiksmų sustabdymui - neutraliosios zonos nustatymas - yra neįmanomas, nes komunistai nori, kad ta zona būtų 38 paralėlė, o sąjungininkai nori ją prarasti ten, kur šiandien yra frontas.

Pasitarimai praėjusį sekmadienį buvo nutraukti dėl vieno kiniečių karinio dalinio sulaužymo neutraliteto, arī pražygiuojant pro UNO atstovų Kaesong būstinę. Gen Ridgway pasiuntė protestą. Komunistai prisipažino, kad neutralitetas buvo sulaužytas. Gen. Ridgway pareikalavo konkretų garantijų, kad ateityje tokie įvykiai nepasikartos. Kol nebus gauta tokių garantijų.

UNO atstovai nepradės nutrauktų pasitarimų.

Karo veiksmai eina savo keliu. Tiek viena, tiek kita pusė stiprina savo pozicijas sutraukdami naujas pajėgas. Vyksta smarkios atakos ir kontraatakos. UNO aviacija ražo Korejos padangę bombarduodama strategines prieš pozicijas ligi pat Mandžiurijos sienos. Patrankų gaudymas drebina žemę.

Kada ir kaip baigsis šis karas, šiandien niekas negali pasakyti.

Turkai savo kariuomenės dalinius esančius Korejoje, kurių ten yra 1800 karių, pakeičia naujais kariiviais.

Komunistinė Kinijos vyriausybė kaltina Amerikos aviaciją sulaužymu Mandžiurijos neutralumo.

krizis jau išspręstas. Ministrų kabineto pirmininkas Pleven gavo parlamento pasitikėjimą 391 prieš 102 komunistų atstovus.

Degaulistai susilaikė. Socialistai balsavo už Pleven, bet jie vyriausybėn neįeis.

Artinasi sivaldybių, spaliu mėn. rinkimai. Naujoji vyriausybė bus priversta pakelti javų ir kitų produktų kainas, kas pabrangins pragyvenimą. Socialistai prieš save rinkėjus nori išieiti «švarus», nedalyvavę kainų pakėlime. Kabineto sudarymas sutiko ne dėl sunkumų.

LAIKRAŠČIO «NEW YORK TIMES» PASIŪLYMAS

Vienas didžiausių pasaulyje dienraščių «New York Times» išėinantis New Yorke, siūlo rusams, kad jie atidarytų geležinę uždangą ir leistų Rusijos piliečiams keliauti Amerikoje kur jie nori ir kalbėtis su kuo nori. Tad taip pat tokia pati laisvė garantuota būtų ir Amerikos piliečiams nuvykusiems Rusijon - važiuoti kur nori ir kalbėtis su kuo nori.

Tokie dalykai šiandien rusui ir Rusijos okupuotiems kraštams yra tik graži svajonė.

— Amerikos Rusijos nesutarimams taikos keliu išrišti vilčių yra labai maža, pareiškė George Mahon, vienas demokratų partijos lyderių.

Šaltasis karas eina į tikrąjį karą. Vietinio pobūdžio karai vystosi į bendrąjį.

Bet kuriuo momentu gali įvykti sproginimas. Mohon yra didelis karinių klausimų specialistas. Sulig jo nuomone karas gali trukti dešimtis metų ir sunaikinti didelę dalį civilizacijos.

Jis tvirtina, kad Amerika kuart stiprėja. Bet neprotinga būtų manyti, kad sovietų Rusija nestiprėja. Amerikai gyvybinis reikalas karo pajėgų didinimas.

— Amerikos gyventojų skaičius yra 154 milijonai 353 tūkstančiai. Praėjusiais metais šiuo metu Amerika turėjo 151 milijoną 132 tūkstančius. Reiškia, per metus Amerikos gyventojų skaičius padaugėjo virš trijų milijonų.

— Amerikoje, Tezas estado, kur dabar turi būti dideli karščiai, staiga užėjo šalto oro banga, vos tik keli laipsniai šilimos. To pasekmėje daug nukentėjo įvairūs pasėliai augę šiltame klimate.

Panaši šalto oro banga buvo pasirodžiusi tik 1925 metais.

«Lietuvių Mėgėjų Orkestras» kuris gros šį šeštadienį «Mūsų Lietuvos» vakare - pobūvy.

Iš kairės dešinėn stovi: Mot. Tamaliūnas — šio orkestro organizatorius ir dabartinis orkestro administratorius, muz. Al. Ambrozaitis — orkestro vedėjas, Vacys Putvinskas, Juozas Matulionis — orkestro pirmininkas, Niževičius, J. Vaikšnora — orkestro išdininkas, Alfonsas... Alg. Tamaliūnas.

Antroje eilėje: Jurgis Matulionis, Ernestas Rubliauskas ir Bronius Guiga — orkestro vicepirmininkas.

VISAME PASAULYJE

Amerikos Paskola

Prezidentas Trumanas pasiuntė parlamentui projektą suteikti nacionalistinei Kinijai 307 milijonus dolerių. Ton paskolon įeis ir ginklai už 217 milijonų, kuriais bus apginkluota nacionalistų kariuomenė, kuri bus padidinta ligi 25 ar 30 divizijų.

Kaip matome, amerikiečiai savo politiką Kinijos atžvilgiu jau pakeitė.

Prieš pusantrų metų prezidentas Trumanas buvo priešingas bet kokios karinės paramos tiekimui nacionalistinei Kinijai.

Formozos salą saugo Amerikos karo laivynas nuo bet kokios komunistų atakos.

— Rugsėjo mėn 1 d. bus pasirašytas Ramiojo Vandenyno ir tarpusavio pagalbos sutartis, kurią pasirašys Australija, N. Zelandija ir Amerika.

ŠVERNIKO PASIŪLYMAS ATMESTAS

Sovietų Rusijos prezidentas Švernik pasiūlė pasirašyti penkiems didiesiems - Amerika, Anglija, Prancūzija, Kinija ir Rusija - tarpusavio taikos sutartį. Į tai Amerikos užsienio politikos vietojais Dean Acheson atsakė, kad toks pasiūlymas negali būti priimtas, nes tokia sutartis jau yra pasirašyta, ir tai ne penkių valstybių, bet šešiasdešimties. Ją pasirašė visos valstybės įeinančios į Jungtinių Tautų Organizaciją.

AMERIKA UŽ SUVIENYTA KOREJĄ

Po konferencijos prez. Trumanas su pietinės Korejos ambasadoriumi Vašingtone, prezidentas spaudos atstovams pareiškė, kad Korejos atstovui užtikrino, kad Amerikos ir NNO tikslas yra suvienyti Koreją.

Bet šis klausimas yra politinis ir jis Kaesongo derybose nebus liečiamas.

— Amerikoje komunistų skaičius mažėja. Praėjusiais metais jų buvo skaitoma 51 tūkstantis, o šiais metais jau nukrito ligi 37 tūkstančių.

Amerikoje žymesnieji komunistų vadai yra surenkami ir pasodinami už grotų, kaip kraštui pavojingi asmenys.

— Centrinė Amerikoje San Salvadoro valstybėje, to pat vardo sostinėje, kilo gaisras miesto centre viename filmų sandelyje. Gaisras buvo toks smarkus ir taip greit išsiplėtė, kad sunaikino katedrą, teatrą, banką.

— Nauji išrinktas Portugalijos prezidentas Craveiro Lopes pradėjo eiti savo pareigas.

— Amerikoje leidžiamas žurnalas «United States and World Revist» rašo, kad São Paulo yra miestas kuris sparčiausiai auga pasaulyje. Netolimoje ateityje pralenks Chicago.

— Prancūzijos vyriausybės

SOPAS PRONTAS HELIO
PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

Prasidėjo derybos

Rugpiūčio 10 d. Kaesong prasidėjo nutrauktos, dėl sulaužymo neutraliteto, derybos.

Pradėti derybas paskutinėmis dienomis komunistai prašė net du kartus patikrindami kad neutraliteas nebus sulaužytas. Atrodo, kad komunistai derybomis yra suinteresuoti.

Kadangi sąjungininkai yra pasiryžę nedaryti nuolaidų neutraliosios zonos parinkimu, nuosekliai galvojant, komunistai turėtų priimti sąjungininkų sąlygas.

Iš anksto sunku atspėti komunistų tikruosius tikslus. Po ros dienų derybų eiga parodys tikruosius komunistų siekimus.

RUSIJOS ŽIBALAS

Modernusis karas yra technikos karas. Labai svarbią vietą užima žibalo, reikalingas tankams, lėktuvams, automobiliams laivams.

Karo atveju Rusijos žibalo šaltiniai galėtų būti greit subombarduoti, ypač Kaukaze, iš kur Rusija gauna 50% viso žibalo.

Per metus Rusija ištraukia iš savo šaltinių 40 milijonų tonų, ir satelitų kraštuose 7 milijonus tonų.

Komunistinio jaunimo kongresas

Praėjusia savaitę buvo sušauktas vokiečių komunistinio jaunimo kongresas Berlyne į

kurį atsilankė ir kitų kraštų jaunimo atstovai.

To kongreso metu sakomos kalbos buvo nukreiptos prieš vakarų demokratijas, kaip naujo karo kurstytojus. Tačiau jaunimas daug dėmesio į kalbas nekreipė.

Iškilmų bei paradų metu tūkstančiai jaunuolių vien marširavimo gatvėmis patraukė į vakariečių valdomą Berlyno apylinkes pažiūrėti, koks yra vokiečių gyvenimas kitoj geležinės uždangos pusėje.

Ir jie čia pamatė, ko niekada nematė rusų valdomoj teritorijoje: gražiai išpuoštas vitrinas, pilnas įvairiausių rūšių prekių, žmones vaikščiojančius be baimės būti keno nors suimtam ir nežinia kur išvežtam.

Nemaža kongreso dalyvių atsisakė grįžti rusų zonoje.

Pats vokiečių jaunimas įsitikino koks yra gyvenimas rusų ir vakariečių gyvenamoje zonoje.

— Italijoje Lago de Como ir Bolzano apylinkėse siautė didelės audros. 15 žmonių žuvo ir 17 sužeistu.

Audros metu išsiliejo upės, nunešė tiltus, nutraukė telefono laidus.

— Rugpiūčio 22 d. Buenos Aires, Argentinos sostinėje, oficialiai bus išatytas kandidatu į prezidentus, dabartinis prezidentas Peronas, o į viceprezidentus — jo žmona Ieva. Toks įvykis pasaulyje yra dar pirmas.

Opozicija kurios veikimo galimybės labai apribotos, irgi pradės savo rinkiminę propagandą.

Lietuviai Pasaulyje...

Lietuviams akademikams

Laisvosios Europos universitetas tremtyje greit pradės veikti.

Liepos 20 d. USA kasdienis Biuletėnis, leidžiamas Paryžiuje Amerikos informacijų valdybos, paskelbė pirmąsias žinias apie Laisvosios Europos Universitetą Tremtyje.

«New Yorko valstybėje oficialiai kuriama nauja organizacija, vardu «L'Universite libre en exil de l'Europa libre», po metų ilgų diskusijų tarp europiečių auklėtojų ir tautinio Laisvosios Europos Amerikiečių Komiteto atstovų. Jos tikslas - padėti studentams, kilusiems iš už geležinės uždangos, studijas tęsti. «Universitetas Tremtyje» yra įgalintas prašyti dovanų, subsidijų, lėšom paskirstyti ir kontroliuoti nutarimus, liečiančius stipendijas, šalpos organizacijas bei pašalpų paskirstymą. Jis ypačiai padės jauniems studentams tremtinėms.

Jis tikisi pradėti darbą š. m. rudenį ir laiku pranešti žinias liečiančias įstojimą į Universitetą. Tas Universitetas suteiks savo studentams galimumą sekti bendrąjį kursą geriausiuose Vakarų Universitetuose. Be to, jis organizuos specialius kursus, liečiančius istoriją ir kultūrą tų kraštų, iš kur yra kilę studantai tremtiniai. Galimumų ribose profesoriai tremtiniai laikys šių kursų paskaitas. Pagaliau Universitetas pagelbės mokslinius tyrimėjimus, leidinius tikslu Rytų ir Vakarų Europos kultūriniam vieningumui patarnauti.

Visur, kur tik bus įkurta «Universiteto Tremtyje» skyriai, pavadinti: «College de l'Europa», regionalinės vadybos įkurs universitetinius komitetus ir rūpintis surasti tinkamas studijoms ir gyvenimui patalpas.

Pirmoji ragijonalinė vadyba yra uumatyta Paryžiuje. Kitos vadybos bus įkurtos ir Prancūzijoje ir Vakarų Europoje. Taip pat vienas centras bus įkurtas Strasburge, kur studentai atitinka normaliai reikalaujamas sąlygas įstoti Universitetą - galės įsirašyti į to miesto universitetą.

Informacijų prašome kreiptis į - l'Universite an Exil de l'Europa Libre, 7 rue de la Paix, 7, Paris.

Dėmesio Lietuviai menininkai

Plečiant Free Europe pavergtoms tautoms, sudaromas komitetas menininkams padėti. Kol kas projektuojama paroda, duoti jiems progos parodyti savo darbus. F. E. Komitetas apmoka transportą. Europoje esančių darbų bus priimti Paryžiuje. Ekspedicijos firma, kuriai tas bus pavesta, bus nurodyta vėliau. Komitetas apmoka sales, sudaro reklamą, apmoka apdraudą (bet be rėmų).

Bus mėginama per parodą eksponatus parduoti, kad menininkams padėti.

Ta viską planuos ir vykdys Menininkų Komitetas, sudarytas po vieną narį iš kiekvienos tautos (11), plus 1 a. muo jau dirbęs tą darbą nuo F. E.

Vėliau ta meno taryba gal iškels ir kitokių sumanymų gal bendrą meno mokyklą. Višais šiais klausimais prašoma rašyti adresu:

Consulato General of Lithuania, 41 West 82nd St. New York 24, N. Y. USA.

— Ryšium su pasitaikiusiais kai kurių Vokietijos konsulatų abejojimais, ar jie turi teisę dėti vizas į Lietuvos užsienio pasus, Vokietijos užsienio reikalų ministerijai buvo

įteiktas VLIKo vardu raštas su prašymu duoti savo konsulatams šiuo reikalu teigiamų nurodymų. Užsienio reikalų Rinisterija raštu atsakė, kad Vokietijos konsularinės įstaigos yra įpareigos vizuoti pasus, kurie yra išduoti veikiančių Lietuvos diplomatinių ir konsularinių įstaigų ir atitinka bendrąsias užsieniųjų pasų taisykles.

Iš rimtų šaltinių tenka patirti, kad pabaltiečių pasų vizavimo klausimas, Lietuvos atstovo Paryžiuje Dr. Bičkio pastangomis išspręstas taip pat palankia prasme.

— Naujasis Austrijos prezidentas per Austrijos gen. konsulą Bonnoje Dr. J. Schoener gražiai padėjo VLIKui už pareikštus jam į prezidentus išrinkimo proga linkėjimus.

— Spaudoje buvo pranešta apie tris jaunos - 19-24 m. - lietuvius, iš sovietų žvejų laivo valtele pabėgusius į Švediją.

Tuo tarpu šie vyrai yra švedų policijos žinioje. Lietuvių bendruomenės pastangos prieš jų prieiti lig šiol nebuvo pasisekusios.

Sovietai įteikė švedams notą pabėgėlius išduoti. Iš VLIKo pusės daroma pastangos tuos vyrus paimti lietuviškon globon.

— Apie neramumus Lietuvoje, JAV valst. Departamentas pagarsintas informacijas paskelbė «Die Neue Zeitung» ir visa eilė kitų įtakingų plačiojo pasaulio spaudos organų. P perduotoj žinioj sako ma, per minimuosius neramumus, kilusius Vilniuj 40 lietuvių MVD buvo nušauti ir iš abiejų pusių buvo nemaža sužeisti. Kai darbininkai norėjo protestuoti dėl darbo laiko be atlyginimo pailginimą, 10 iš jų «aktyvistai» įskundė, tada buvo padegta odos sandėlys ir visa eilė žmonių nukentė-

jo. Minimame fabrike buvo dirbami raudonarmiečiams batai. Pabėgėlių turimomis žiniomis krašte siaučia skurdas. Stoka maisto produktų, o Kau ne ir kitose vietose stiprėja antisovietinės nuotaikos.

Pavergtoje Lietuvoje

Nori nenori, bet visi vaikai grūdami į pionierius. Jei pokaro jų buvo tik 9000, tai pereitais metais buvo paskelbta jų skaičių oficialiai pasiekus jau 135.000.

Jų vadai rengiami Kauno mokyti seminarijoj ir spec. mokykloj Vilniuj.

Į m-jų institutą ir seminarijų programas net įtrauktas punktas, kaip vadovauti komjaunuoliams ir pionieriams. Tačiau jų tėvynės sostinė skelbiama jau ne Vilnius bet Maskva.

Dar yra mokyklų, ypač kai me, kur dar visai pionierių nėra, rašo sovietiniai laikraščiai. O daug kur jie veikia tik dėl akių.

— Tik pereitais metais «Lietuvos darbininkams» atsiųsta apie 3 milijonus egz. kom. vad. «mokslinės literatūros».

Maskvos teatro institute įkurta speciali lietuvių studijos vardu pavadinta įstaiga, kuri rengia Lietuvos teatrui kadrus, o «Mosfilm» yra tikras šešas Lietuvos kino, nors bolševikiško, kronikos.

Lietuvoj skamba rusų kompozitorių muzika Lietuvos mokslininkai tobulinasi SSSR

akademijoj, nemaža lietuvių studijuoja SSSR universitetuose. Lietuvos respublikoje išplatinama per metus milijonai egz. laikraščių rusų k.

Rusiniui specialiai varyti Vilniuj buvo įsteigtas ir rusų teatras, tik jis matyti, ir be to suradęs Lietuvoj «mažutę Ameriką», per daug didelės veiklos neišvystė. Direktorei Domidovai rūpi kiti dalykai, o režis. Velikanova teko net visai atleisti.

Svarbiausios vietos rusų rankose. Vietiniai gyventojai vis daugiau išstumiami. Jiems daugiausia belieka tik fizinis darbas. Prieš tokiu būdu importuojamus rusus gyventojai išsyk labai šiaušėsi, bet kas iš to: įtariamuosius surankio ir išvežė. Todėl dabar į juos oficialiai žiūri su šaltu indiferentiškumu, nors jų nenkenčia ne mažiau kaip suomiai, apie kuriuos sakoma:

«Nori suomį įžeisti - užkalbink jį rusiškai; nors ir supras - bet neatsakys».

Belieka tik tylėti arba dėtis prie pagrindžio. Rusai taip spaudžia žmo. es, todėl, kad tikisi palaužę jų pasipriešinimą, privers eiti ir visiems sovietams nustatytu keliu.

SOPAS PRONTAS HELIO

PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

Mindaugo Krikštas ir

BAŽNYTINĖS PROVINCIJOS ĮSTEIGIMAS

Dr. Zenonas Ivinskis

(Tąsa iš Nr. 32)

Ji turėjo 1.215.000 katalikų su 346 bažnyčiom ir 662 kunigais. Bet ir tos vyskupijos viena dalis buvo Lenkijos okupuota, o kita - Latvijos valstybei atitekusi. Keturios parapijos Klaipėdos krašte su 8000 katalikų buvo Varmijos vyskupo valdžioje. Tad Lietuvos Bažnyčią apėmė sukapotas dalis net keturių skirtingų jurisdikcijų. Ji buvo ir be jokio vienijančio centro.

Dar karui tebeeinant, Roma jau domėjosi iškylančiais naujais santykiais Baltijos kraštuose ir Rytų Europoje. 1918 m. balandžio mėnesyje popiežius Benediktas XV paskyre Achiles Ratti (vėliau popiežių Pijų XI) vizitatorium Lenkijai ir Lietuvai. Po metų jis tapo jau Lenkijai nuncijum, o Lietuvai ir toliau paliko vizitatoriumi. Roma dėl stokos objektyvių informacijų, buvo gana atsargi ir santur. Juk gerai žinoma, kad Lenkijos politikai ir generolai, niekindami jų vadinamą «Litva Kovienską», siekė pirmojo padalinimo sienų arba 1772 metų bendros su Lietuva valstybės. Tokiu atveju būtų užtekę ir vieno nuncijaus, kaip tai yra buvę praeityje, apie 250 metų Kad svetimieji dažnai nepakankamai supranta lietuvius arba sprendžia apie mus tik iš paviršiaus, priklauso tai ir nuo lietuvių santūraus būdo. Būdami iš prigimties lyriškais, lietuviai nesistengia ar neįstengia stipriai parodyti tai, kas pas juos yra potencijoje. Ta mūsų tautos charakterio ypatybė gali kiek paaiškinti, kodėl svetimieji apie mus vis turėdavo klaidingas pažiūras. Klydo cariniai rusai susidūrę su lietuvių tautiniu judėjimu ir mums raštą gynę, o kitiems to nedarė. Dar labiau klydo vadinamosios «litvomanijos» niekintojai Varšuvoje. Klaidingas pažiūras į Lietuvą atsinešė, ar

čia įsigijo, ir pirmieji Romos vizitatoriai naujai Lietuvai. Geriau lietuvius surasti dar sunkino Vilniaus klausimas ir apskritai, visi santykiai su lenkais. Čia ypač turiu galvoje arkivyskupą Antonio Zechinį. Jis ketverius metus buvo vizitatoriumi, respektyviai apaštališkojo delegatu Lietuvoje. Atvyko Kaunon 1921 m. pabaigoje. Tai buvo Steigiamojo Seimo laikai. Vizitatorius pamatė karo ir okupacijų nualintą kraštą, suskurdusį anuometinį Kauną. Krokuvėje novicijataj ejęs vienuolis vaizdavosi, kaip ne vienas lenkas, kad negali būti Lietuvos be Lenkijos. O Kauno gatvėse jis girdėdavo gana dažnai kalbant lenkiškai, rusiškai, žydiškai. Visuomenės susisukstymas į smulkias partijas vizitatoriui taip pat nedarė gero įspūdžio. Nors katalikai Seime turėjo aiškia didžiumą, o bažnyčios buvo pilnos tikinčiųjų.

Vizitatorius Antonio Zechinį neapčiuopė lietuvių tautos gyvojo pulso bei siekimų ir neslėpiamai reiškė nuomonę, kad Nepriklausomąjį Lietuvą negalėsianti savarankiškai gyventi. Jam buvo skaudu matyti, kad du katalikiški kraštai tarp savęs nesutinka. Jis buvo aiškiai atsistojęs pusėje lenkų, kurių istoriją gerai pažino. Ta istorija dengdamiesi, lenkai Lietuvą skriaudė ir vienos valstybės siekė. Zechiki taip pat ragino lietuvius susijungti su lenkais, kaip tai buvo senovėje. Šališkų savo pažiūrų jis neatsisakė nei tapęs arkivyskupu ir delegatu visoms trimis Baltijos valstybėms. Tai įvyko po Benedikto XV mirtės.

Naujojo popiežiaus, Pijaus XI, delegatui asmeniškai atrodė, kad dar nėra pribrendęs reikalas steigti atskirą Lietuvos bažnytinę provinciją. Žemaičių vyskupas Pr. Karevičius ir jo generalvikaras J. Skvireckas jau buvo apsvaigę tą reikalą ir delegatui plačiai išdėstė nenormalią padėtį. Prašė jį tuos reikalus sutvarkyti Romoje, ko Zechinį nesiėmė Tuo tarpu 1925 m. vasario 10 d. aiškūrusios Lenkijos konkordatas su Roma buvo sudarytas. Juo buvo įsteigtos 5 bažnytinės provincijos su 15 vyskupijų. Pirmą kartą istorijoje ir Vilniaus sritis pakilo į arkivyskupiją. Jai dar buvo pridėtos Pinsko ir Lomžos vyskupijos. Kadangi Vilniaus klausimas lietuviams buvo labai jautrus, ir aišku, kieno teisybė ir kas čia kaltas, tai nors Vilniaus sritis tik bažnytiškai buvo patvarkyta, visoje lietuvių visuomenėje sukėlė didelio nepasitenkinimo. Neapsėjo ir be apgailėtinų inci-

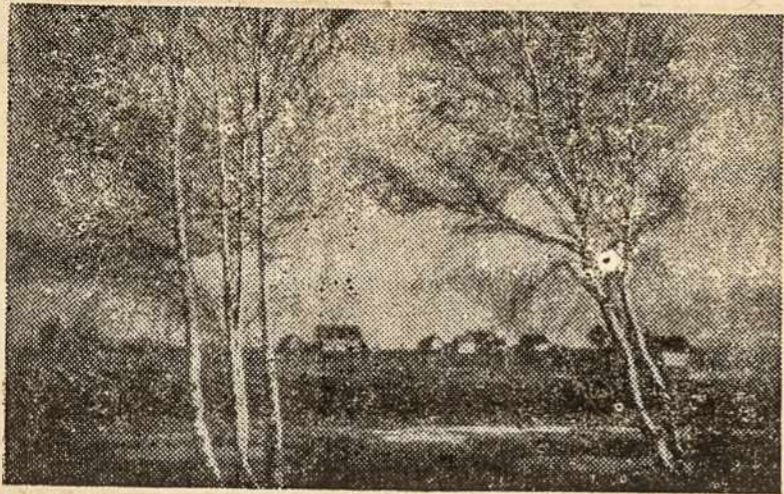
dentų. Lietuvoje tada ir diplomatams atrodė, kad nerespektuojami lietuvių tautos jausmai ir didinama skriauda, nors Lenkijos konkordatas nespėdė politinių sienų klausimo ir turėjo nuostatus apie galimą bažnytinių provincijų pakeitimą. Vi a tai sudarė tokių padėčių, kad 1925 m. gegužės mė. arkivysk. Zechinį išvyko Romon. Jo vietoje paliko sekretorius monsg. Aloyzas Faidutti - šviesus ir apdairus žmogus.

Nerimą Lietuvoje dar padidino žinia, kad Vilniaus vyskupas Matulevičius, lenkų verčiamas, atsisakė nuo savo vyskupijos ir išvyko Romon. Visuomenei apraminti Lietuvos vyskupai išleido ganytojišką laišką, o savo ruožtu kreipėsi į Romą, kad Lietuvos Bažnyčios reikali būtų paskubinta tvarkyti. Vyskupas Pr. Karevičius 1925 m. spalio 13 d. prašė iš Žemaičių vyskupijos padaryti dvi diecezijas. Po poros savaičių A. Panemunėje pas prel. J. Staugaitį susirinko vysk. A. Karosas, vysk. J. Skvireckas, kan. J. Kutka ir mons. Faidutti. Po šio posėdžio tuojau buvo pasiųsta Romai raštas (Karoso, Karevičiaus ir Kutkos), kuriame buvo prašoma sudaryti bažnytinę Lietuvos Provinciją ir naujai pertvarkyti vyskupijų ribas. Raštas buvo išsiųstas 1925 m. lapkričio 2 d. Tuo gi metu Romoje jau gyveno, arkivyskupo titulą gavęs, marijonų generolas Jurgis Matulevičius. Jis buvo tiesiog Dievo Apvaizdos siųstas painiems Lietuvos Bažnyčios klausimams rišti.

MATULEVIČIAUS MISIJA NEPRIKLAUSIMOJE LIETUVOJE

Vienintelis popiežius, kuris yra buvęs Kaune ir Vilniuje buvo Pijus XI, išsivežęs savo įspūdingus patyrimus ir pažintis. Tai jam labai praverė į Apaštalu Sostą įsėdus. Nelaimingoji Zachinio misija, gal būt, popiežių dar labiau palenkė pavesti jautrius ir komplikuotus Lietuvos bažnytinius reikalus aptvarkyti patiems lietuviams, ne svetimiems. Popiežius parinko ir asmenį, kurį nepaprastai vertino. Tai buvo Jurgis Matulevičius, paskirtas apaštališkojo vizitatoriumi Lietuvai su labai plačiais įgaliojimais.

Nors Vatikano archyvai šiuo reikalu tik mūsų vaikų vaikams tebus atverti, tačiau laimingu būdu jau galima drąsiai kalbėti tuo įdomiu klau-

Nepriklausomos Lietuvos vienkiemis

BRAZILIJOS ŽINIOS

Divorso įvedimas ir darbininkų dalyvavimas įmonių pelne šiomis dienomis yra ir buvo diskutuojamas Brazilijos federaciniame parlamente.

Kaip žinoma, Brazilijoje moterystės ryšis su šiuo konstitucija yra nesuardomas, o vis dėl to norinčių ne tik išsiskyrimo (desquite), bet ir antrų vedybų atsiranda. Įvesti divorsą buvo mėginta jau 1945 m., bet viešajai nuomonei, ypač krikščioniškai visuomenei protestuojant, klausimas

buvo atidėtas. Dabar jis vėl keliamas ir norima, kad būtų balsuojama slaptu balsavimu. Tačiau ir dabar Brazilijos visuomenė griežtai protestuoja ir beveik tikra, kad jis nebus įvestas.

Kitas svarbus klausimas yra diskutuojamas tai darbininkų dalyvavimas įmonių pelne. Federaciniame konstituciniame parlamente yra straiptais, suteikiantis darbininkams teisę dalyvauti pelne. Trūksta tik nustatyti įstatymo vykdymo taisyklių.

Vieni nori nustatyti taisykles, o kiti kelia klausimą iš viso šį konstitucijos straipsnį pakeisti.

Parlamente eina karšti ginčai ir spauda daug apie tai rašo. Bendrai dauguma spaudos yra palanki darbininkams. Reikia tikėtis, kad klausimas bus išspręstas darbininkų naudai.

Vatos derlius

Šiais metais Brazilijos vatos derlius sieks 300 milijonų kilogramų. São Paulo estadaui tenka 200 mil. kilogramų, šiaurės Brazilijai 80 mil. kg. o 20 mil. visiems kitiems estadams.

Ir Amerikoje šiais metais vata gerai užaugo, viso 17 milijonų, 266 tūkstančiai fardų. Vienas fardas 500 librų (libra 454 gr.)

Praėjusius metus viršijo 7 milijonais fardų.

— Per paskutinius 7 dienas per Santos uostą į JAV buvo eksportuota kavos už 10 milijonų dolerių.

— São Paulo miesto prefeitas išleido dekretą, sulig kuriuo naujai planuojami žemės plotai pardavimui priemiesčiuose bus leidžiami paravinėti tik tada, kai bus iš-

MOTIEJŲ TAMALIŪNĄ «Mūsų Lietuvos»

leidėją gimtadienio proga nuoširdžiai sveikina «Mūsų Lietuvos» štabas.

grįstos gatvės, įvestas apšvietimo, vanduo, kanalizacija.

Nauja autostrada

Nauja Rio — São Paulo autostrada galutinai bus baigta rugsėjo mėnesyje.

Iš São Paulo į Rio de Janeiro autobusu bus galima du kart greičiau nuvažiuoti negu geležinkeliu.

— Brazilijos ekonominės organizacijos susirūpinusios tuo šiamu vyriausybei dekretu, duodančiu teisę vyriausybei kištis į ekonominį gyvenimą.

— Pradėta smarki akcija perkelti federalinę sostinę iš Rio į Gojaz estadą.

Tuo klausimu propagandiniai smetimais pasisakė buvęs São Paulo gubernatorius Adhemar de Barros, kuris jau nuo dabar pradeda ruošti sau kelią į prezidentus, nors rinkimai dar toli.

— Rio de Janeiro apylinkėse atsimušęs į kalną nukrito karo lėktuvas, kuriame buvo 4 kariškiai ir visi žuvo.

— São Paulo katalikų universitetas rugpiūčio 6 d. minėjo savo veikimo penkmetį.

— Policijai duotas įsakymas neleisti Brazilijos šiaurės gyventojams keltis į pietinius estadus.

Daugumoje jie «emigruoja» sunkvežimiais. Policija dabar tokiems sunkvežimiams neleidžia pravažiuoti.

vizitatoriui Jurgiui Matulevičiui, seniems ir naujiems vyskupams, Lietuvos vyriausybei, Seimo nariams, užsienio diplomatomams, organizacijoms ir didelei miniai tikinčiųjų.

Ta proga steigiant Lietuvos bažnytinę provinciją, dail. P. Rimša nufotografavo atminimui medalį, kurio vienoje pusėje yra profiliai Inocento IV ir Pijaus XI, o antroje — vysk. Kristijono ir ark. Juozapo. Taip prasmingai buvo atsiremta į Mindaugo laikų pirmąją Lietuvos bažnytinę provinciją.

Septyni amžiai ir šimtmečio ketvirtis mums mena šiuo diena tas reikšmingas sukaktis tokiu metu, kai mūsų tėvynė kenčia Jobo kančias. Bet Lietuvos, kaip ir visos Katalikų Bažnyčios istorija rodo, kad statomi namai ant Dievo pagrindu, turi tvirtą atramą ir po ilgų laikų atgimsta dvasia ir dar sustiprėja. Ir lietuvių tauta atgims savo laisvę, nes ji stovi ant tvirtos Petro uolos.

PABAIGA

Roma, 1951. V. II.

— Itariamieji Matarazo sūnaus pagrobime Malvosi ir Comeli vėl šiomis dienomis tapo areštuoti.

— Valiutų prekybos suvaržymai bus greitai laiku nuimti. Bus oficialus dolerio kursas kuriuo galės naudotis gavę tam tikrus leidimus ir dolerio kursas priklausys nuo pasiūlymo ir pareikalavimo.

Mirga Marga...

Baisiai pasipiktinusi šeiminkė kamantinėja pieno išvežiotąją:

— Kas čia po paibelų, kad pienas, kurį man pristatai, nė truputiuko grietinės neturi?

— Matote, — aiškinosi pienininkas, — mūsų pieno pilstytojai nori duoti gerą saiką ir pripila taip pilną bonką pieno, kad grietinei jau nebelieka vietos.

Dar kai jaunas buvau, galvoju, kad pinigai yra svarbus dalykas gyvenime. Šiandien, kai pasenau, galiu pasakyti, kad tai tiesa.

Oscar Wilde

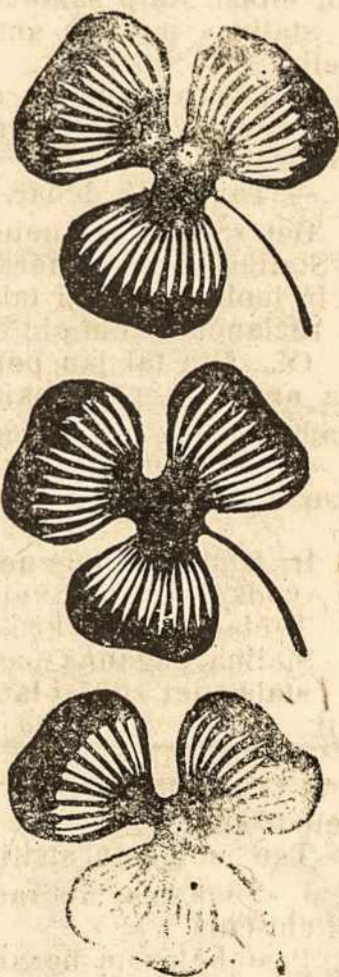
— Indijos princas O Ali turi 300 milijonų veržės aukso, kuris laikomas sulydytas į plytas ir 200 milijonų brangenybių.

Tą pusę milijardo aukso ir brangenybių turintį turtuolį dieną ir naktį saugo stipri ginkluota sargyba.

— G. Thomson iš Grand Rapids Mich. su draugu išvykęs briedžių medžioti, namo grįžo ne tik be briedžio bet ir be šautuvo.

Nušovęs briedį jis jau ruošėsi kitu šūviu gyulį pribauginti, tačiau drangas patarė negadinti odos.

Thomsonas paklausė. Padėjęs šautuvą ant briedžio ragų jis išsitraukė peilį. Tuo metu briedis pašoko ir nubėgo nusinešdamas ir šautuvą.

simu. Remdamasis brangia marijonų archyvo medžiaga. T. Steponas Matulis parašė 260 puslapių mokslo veikalą apie Jurgį Matulevičių kaip apaštališką vizitatorių Lietuvoje (Roma, 1938).

Jurgis Matulevičius atvyko Kaunan 1925 m. gruodžio 13 d. Kaip ir arkivyskupas Zechini atstatoma Lietuvos valstybė jam rodėsi silpnu kūdikiu, tačiau jis ėmėsi tėviškai jį globoti ir stiprinti. Čia ir buvo skirtumas tarp išvykusio delegato ir atvykusio vizitatoriaus. Jurgis Matulevičius daug geriau negu Zechini pažino lenkus, su jais ilgai gyveno ir mokėsi, jų tarpe ir draugų turėjo, tačiau Luginės kaimo (nuo Marijampolės) sūnus Lietuvos klausimu toli skyrėsi nuo buvusio delegato. Ark. Zechini nebuvo matęs reikalo skubėti steigti atskirą Lietuvos bažnytinę provinciją, o ark. Matulevičius laikė tai lietuvių tautos nepriklausomumui būtina sąlyga. Tam pasiekti jis skyrė visą savo sveikatą ir jėgas.

Kliūčių savo uždaviniui jis rado daug, net tarp pačių katalikų. Reikėjo išklausti daug priekaištų, išlyginti daug priešingų nuomonių, įkaintos valdančiųjų grupių galvos, grynai politiškais išskaičiavimais norėjo atidėti bažnytinės provincijos steigimą po 1926 m. pavasario rinkimų. Didele kantrybe vizitatorius įveikė ir tas kliūtis. Ir visa tai atliko nuostabiu uolumu, sumaniškai ir nedelsdamas. Nuo 1925 m. pabaigos nedaug buvo ir laiko tokiam dideliame darbui.

O jau 1926 m. balandžio 4, buvo paskelbta apaštališkoji konstitucija «Lituaniae generalis».

Buvo taip pat didelis darbas sutvarkyti seminarijų, Teologijos, Filosofijos fakulteto, ordinų ir kongregacijų, lenkų kalbos ir jų pamaišų reikalai ir tt. Tačiau pats didžiausias darbas buvo suprojektuoti naujas vyskupijas. Čia nuolat talkininkavo vysk. generalvikaras J. Skvireckas, kuris apibrėžė parapijas ir dekanatus naujoms vyskupijoms. Atskirais klausimais padėjo prof. Pr. Būčys. Daug naudingo darbo atliko didelio išsilavinimo juristas monsg. A. Faidutti.

Visa tai buvo daroma gana kruopščiai, bet ir nedelsiant. Uždelsiant būtų ir visas tas svarbus darbas užkliuvęs. Kaip vizitatorius buvo pramatus, 1926 m. gegužės mėn. rinkimuose katalikiškųjų partijų dauguma į Seimą nebepraėjo. Susidariusi nauja vyriausybė remiama liaudininkų, socialdemokratų ir tautinių mažumų, Jurgio Matulevičiaus darbu nepripažino, nors visa jau buvo atlikta. Apaštalių Sosto užtvirtinta ir tai lietuvių bažnytinis reikalas. Tikrai po 1926 m. gruodžio 17 d. pasikeitė sąlygos bažnytinei provincijai organizuoti. 1927 m. rugsėjo mėn., 27 d. Romoje jau buvo pasirašytas Lietuvos ir Vatikano konkordatas, ratifikuotas tą pačių metų spalio 12 d.

Bažnytinės provincijos įsteigimas

Bažnytinės provincijos įsteigimas Nepriklausomoje Lietuvoje yra vienas iš reikšmingiausių faktų visoje Lietuvos Bažnyčios istorijoje. Lietuvos bažnytinė santvarka visai pasikeitė.

Kauno metropolija sudarė vieną archidieceziją ir keturias sufraganiškas vyskupijas. Suskirstymas buvo padarytas gerai apgalvojus. Iš šiapus de markacijos linijos esančių Vilniaus vyskupijos parapijų, su mažom išimtim, buvo įkurti Kaunadiorių vyskupija (5 eokanai). Jos vyskupu išvestas kan. J. Kutka. Iš Lietuvos pusėje esančios Seinų diecezijos buvo sudaryta Vilniaus vyskupija. Vyskupu ir paliko A. Karosas, o jo ko adutoriumi buvo išvestas prof. M. Reinyš. Senoji Žemaičių Medininkų vyskupija buvo su skaldyta ne į 2, kaip anksčiau planuota, o į 3 vyskupijas. Telšių vyskupijai su 13 dekanų buvo išvestas vyskupu prel. J. Staugaitis. Panevėžio vyskupijai su 10 dekanų — prof. K. Paltarokas, Kau archidiecezijai liko 9 dakanatai, apie 400.000 katalikų. Jos valdytoju ir Kauno metropolitu, pirmuoju Lietuvos istorijoje, tapo vysk. generalvikaras J. Skvireckas, didysis šv. Rašto lietuviškas. Buves paskuinis Žemaičių diecezijos ganytojas vysk. Pr. Karevičius, pasitraukė į nuošalį, įstodamas į marijonų vėnuolyną.

1926 m. gegužės 13 d. Dan gūn žengimo šventėje, pirmasis Lietuvos metropolitas atliko savo istorišką įgesą į Kauno Baziliką, dalyvaujant

UŽSAKYKITE
„MŪSŲ LIETUVA“
SAVO PRIETELIAMS

Silvestras Valiūnas

Birutės Daina

Ant marių krašto, Palangos miestely,
Ten, kur gyvena broliai žemaitėliai,
Yr aukštas kalnas Birute vadintas,
Žaliom pušelėm viršus apšodintas.

Ten, toj laimingoj žemėj bočių mūsų,
Kad buvom ponais ir gudų ir prūsų,
Vėžlyba skaisiti, kaip rozė ir rūta,
Kunigaikštienė gyveno Biruta.

Ji savo darbo marškinius dėvėjo,
Trumpu, rainuotu sijonu segėjo,
Ant balto kaklo — gintaro šniūrelis,
Ant gelsvų kasų — rūtų vainikėlis.

Kad vieną kartą broliai susitarę,
Išėjo anksti žvejoti į mares,
Sesuo, nešdama pietus, lauknešėliu,
Sutiko šviesų kunigaikštį keliu.

Tasai Jogailos dėdė didis Kęstutis buvo,
Fursai Žemaičius valdė ir Lietuva,
Jojo tuo kartu kryžiuočių malšinti,
Kurie norėjo mumis išnaikinti.

Pamatęs tokią grožybę pas marias,
Jaunai Birutai tokius žodžius taręs:
Kas tu bebūtum — deivė ar mergelė,
Priimki mano ranką ant šio kelio.

Tai girdėdama mergelė gėdinga,
Jauna Birutė, skaisiti išmintinga,
Žemyn žydrąsias akeles nuleido,
Atsidūsėjį ir puolė ant veido.

Nors, sako, senai, prieš Dievą Perkūną
Prisiekiau būti skaisybėje kūno,
Bet jei yr tokia valia tavo pone,
Teišsipildo širdinga malonė.

Viską padarė, ką sakė Kęstutis:
Ant kalno buvo pastatytas butas,

Birutė savo vyro numylėta
Pagimdė sūnų Vytaių į svieta.

Užrašyta ne visiškai tikslus ir pilnas tek-
stas — iš atminties.

Paparonis

TYRLAUKIAIS RŪSCIAI

(Į Sibirą ištrėmiant)

Tyrlaukiais rūščiai sušvilpė vėjas,
Ir sniego kalnus suka aukštai,
Užtraukė liūdną dainą vėzejas
Ir užniūniavo kažką gaillai.

Mane daboja, lyg koks erelis,
Lūpas sučiaupęs gudas nuožmus,
Vien tik iš tolo skamba varpelis,
Lyg laidotuvių ženklas baisus.

Šarpūs ristieji, kelią pažinę,
Staciai žiemuosna neša mane,
Liki tu sveika, brangi tėvyne,
Jau nematysiu daugiau tave.

Sudiev per amžius, gūžta savoji,
Tarp žalių medžių, vyšnių sodė!
Ir tu, mergele, mano jaunoji...
Jau nematysiu tavęs, oi ne.

Rankos sukaltos, kardo netekau,
Jaunas pritemo mano žvilgsnis,
Brangi jaunyste, rausvesnio veido —
Ir jus Sibiras greit užgesys.

Nors mano kūną sukaltė gudas,
Bet laisvos sielos negal sukalt,
Jos idealų pasėtas grūdus
Dar milijonus gali sukelt.

Pančiai jau kripta, duokit man karda,
Leiskit į kovą dar kartą stot,
Brangią laisvuzę, tėvėlių garbę
Aš pamokysiu, kaip reik saugot.

Ant. Baranauskas

SVETIMOJ ŠALELĖJ

Kogi skauda man širdelę,
Kogi man nuobodu,
Kai pažiūriu į upelį
Ir į žalią sodą.

Gal šios upės vandenėlis
Teko iš verkimo?
Gal čia ūžia soduzėlis
Nuo atsidūsimo?

Ner šios upės vandenėly
Gailių ašarėlių,
Šiurkstus vėjas soduzėly
Ūžia tarp šakelių.

Už kalnelių, už aukštųjų,
Kur saulučė teka,
Žemėj meilės ir šventųjų
Verksmų upės teka.

Ūžia, ūžia žalios girios
Be vėjų linguoja,
Tuomet dūsauj širdys ginos,
Tuomet aimanuoja.

Kas suvilgė juodą žemę?
Ne rasa, ne lietus:
Žmonės nelaimėm aptemę,
Valgė verksmų pietus.

Oi, ten skausmais širdis minta,
Aimanais valyva,
Ašarinė rasa krinta,
Vargais dūšia gyva.

Čia man širdį spaudžia — griaudžia,
Svetima šalelė,
Kad neskamba, kad nesiaudžia
Ašarų giesmelė.

Kad per dieną vis girdėčiau,
Ašarų giesmelę,
Gal pamėgčiau, pamylėčiau
Svetimą šalelę.

VIC-MALTEMA
COM LÉITE FRIO, GELADO OU QUENTE
AGRADA A TODA GENTE

Jeigu jums mano pasiūlymas atrodo pri-
(51) imtinus, tai dėl smulkmenų galime tartis...
Tačiau visų pirma išgerkime, kad sklan-
džiau eitūsi. Kaip sakoma, kad ratai negirgždėtų.
Stalinas paėmęs ant stalo stovinčią stiklinę
pakelia ją ir sako:

— Į tavo sveikata, draugas Šogamas!
Išgėręs pripila antra tiek ir pratiesęs «Šoga-
mui» pasiūlė:

— Tavo eilė dabar, drauguži! Gerkl!

Bet «Šogamas» neima stiklinės. Jis sėdi, žiū-
ri į Staliną savo primerktų akių veriančiu žvilgs-
niu ir juokiasi lygiai taip pat, kaip tenai - plo-
nai, rėžiančiai «chi-chi-chi...»

Ol... šito tai jau per daug! Stalinas staiga pa-
šoka ant kojų, pasilenkia per stalą prie nesamo
Šogamo ir ima grūmojančiu balsu klausiti:

— Sakai, užkerėtą ir praeiktą šviesą mano
akys matai?! Aš tau parodysiu pelkių dugno švie-
są!

Ir, šliūkst, išpylė nesamam Šogamui visą stik-
linę «vodkos» tiesiai veidan.

Tačiau tas nei krust. Sėdi ir juokiasi...
Staliną pagauša pasiūtymas. Jis rėžė kumš-
čiu į stalą, net stiklai languose suskambėjo ir ėmė
rėkti:

— Tu, kalės vaike, šį kartą manęs neapgau-
si. Aš tave sutvarkysiu, šai šitai! — ir pagriebęs
butelį užsimojo.

Tuo momentu atsitiko ko Stalinas visai nesi-
tikėjo. «Šogamas» atsirado po stalu ir vis juokėsi,
«chi-chi-chi».

Pastebėjęs tą nesamą Šogamą triukš, Stali-
nas pastatė butelį vėl ant stalo, nusivilko švarką,
atraitėjo rankoves ir atsiklaupęs repečkomis ėmė
lįsti po stalu, kalbėdamas:

— Nebijok! Nenušausiu! Aš su tavim susitvar-
kysiu pagal mano būdą, — ir čia Stalinas paro-

dė nesamam Šogamui, kaip jis jau nūruks spran-
ką: — Krrr... ir baigta!

Jau Stalinas buvo bečiumpas nesamą Šoga-
mą už gerklės. Bet tas, tartum lydeka pasinėrė
po sofa, ir iš ten vis juokėsi: «chi-chi-chi».

Stalinas norėjo palįsti ir po sofa, paskui Šo-
gamą, bet pasirodė, kad sofos briauna buvo per
žemai pakelta nuo grindų, ir jis negalėjo ten tilp-
ti. Stalinas gulėdamas pilvu ant grindų, žiūrėjo
į pasislėpusį po sofa nesamą Šogamą ir rėkė:

— Išlįsk baily! Ko bijai stoti su pasaulio val-
dovu garbingon kovon?! Aha! Žinau kodėl tu ma-
nęs bijai... ir visas pasaulis manęs bijo... o aš
Dieko nebijau... Pats Trumanas manęs bijo -
dieną ir naktį dreba - ir visi amerikoni manęs
bijo. Jie žino, kad esu žemės, dangaus ir pragaro
valdovas! Todėl visi manęs ir bijo!

Niekas nuo manęs nieku, negali pasislėpti!
Aš visur surasiu. Lįsk laukan! Stok lemiamon ir
paskutinėn kovon. Nelendi! Aš pats iš ten tave
ištrauksiu, — ir Stalinas atsistojęs ėmė versti so-
fą ant šono kad iš ten iškrapštytų pasislėpusį ne-
samą Šogamą...

Miegojusi gretimame kambaryje Stalino žmo-
na ir jo «širdies valdovė» Roza, prikelta savo «sva-
jonių dievaičio» keliamo triukšmo, pakėlusį nuo
pagalvių galvą ėmė klausytis - kas atsitiko?..

Ji kaip tik tuo momentu sapnavo taji vaka-
rą, kada Koba prisipažino ją mylįs ir pasiūlė būti
jo «amžina drauge». Ji sapnavo lygiai taip, kaip
tada buvo Kryme. Kunigaikščių Juzupovų pilyje:
Vieną šiltą vakarą ji sėdėjo terasoje, rožių ir
akacijų žieduose paskendusime sodelyje ir užsi-
masčiūsi žiūrėjo į Juodosios jūros bangas žaidžian-
čias mėnulio šviesoje. Tada, tartum, iš po žemės
išdygo jis... «jos išsvajotas» Josifas Džiugašvilis.

— Uiii! — riktėlėjo ji krūptelėjusi, kai jis
«Joskė» (nes ji kalbėdama apie Staliną visuomet

jį vadindavo mažybinio vardu) tuomet atrodė jai
didelis ir galingas.

Ir tada atsitiko ko ji taip ilgai ir nekantriai
laukė. Jis ją griebė iš užpakalio, perlaužė perpus,
ir pasilenkęs ties jos veidu, tartum iš pragaro gel-
mių kylančiu balsu užtraukė iš Lermontovo ope-
ros «Demonas»: «ir būsi tu pasaulio valdovė - ir
mano draugė amžinai!!!» — Nori?! — staiga nu-
traukdamas ariją paklausė Stalinas.

Ooo!... Ką ji tada pajuto, kas gali iš mirtin-
gųjų aprašyti? Nėra nei būdo nei žodžių jokioje
pasaulio kalboje. Jai pasirodė, kad žvaigždės ėmė
kristi iš dangaus po jos kojomis ir putojanti jūra
sustingo ekstazėje... sužavėta tokiu retai «žvaigž-
dynų istorijoje» atsitinkančiu momentu - kada
«žmonijos išganytojas» ir «visatos tvėrėjas» prisi-
pažino mylįs. Net mėnulis, tas nebylis visų mei-
lių liūdininkas, iškreipęs žandą aiktėlėjo iš nuste-
bimo, pamatęs tokį nepaprastą reginį.

— Noriu! Noriu! Kaip nenorėsiu? - vos įs-
tengė ji tada prašnibždėti, jausdama, kad nuo per
didelės ir tokios staigios laimės jos kūnas ima
virpėti jo «visagalinčio» glėbyje, nelyginant atšildo
ma košelienu.

Kas atsitiko toliau... nereikia apie tai nei
kalbėti...

Dabar tas vyro miegamajam keliamas triukš-
mas nutraukė jai tokį brangių ir malonių prisimi-
nimų sapną, kaip kokį giją.

Roza pasiklausė, pasiklausė ir jai pasidarė
įtartinai keista. Ji atsikėlė ir priėjusi prie durų
ėmė klausytis su kuo jis «Joskė» ten taip galėtų
triukšmauti?..

Girdėjosi tik vienas Stalinas kalbant ir rė-
kiant. Kitas matyt tylėjo... Norėdama žinoti kas
ten kitas būtų, ji pamažu pravėrė duris ir ėmė at-
sargiai per plyšį žiūrėti... Ką ji pamatė, tai net
šiurpuliais ją visą nukrėtė:

Jos vyras «Joskė» ką tai tokio nematomo iš
po apverstos sofos vilko į vidurį aslos. Tą nema-
tomą daiktą jis vadino Šogamo vardu ir koliojo
paskutiniais, tik jam žinomais keiksmų posmais.

Roza iš karto norėjo įeiti vyro miegamajin
ir paklausti - ką tas viskas reiškia? Bet kai ji pa-
matė, kaip Stalinas ištraukęs už plaukų iš po so-
fos nematomą Šogamą į vidurį kambario, ėmė su
juo boksuotis pagal visas bokso taisykles - Roza
rimtai išsigando.

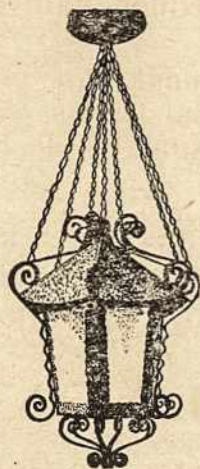
(Bus daugiau)

MARTINS & ŠIMKUS BAR e CAFÉ do POVO

55 AVENIDA PAIS DE BARROS, 55

MEKANIKOS DIRBTUVĖ

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mėstą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

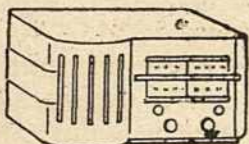
Atelier de Modas
ALEKSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULC

Ar jau aplankei CASA SPRINDYS & CIA.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO — VILA ZELINA

Kur galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių. Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių, statybos medžiagos, ir visko, kas reikalinga Jums ir Jūsų namams. Čia pirksi pigiau ir geresnės rūšies prekę. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Čia taip pat yra *radio laboratorija* įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus. Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos

SOPAS PRONTAS HELIO

PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

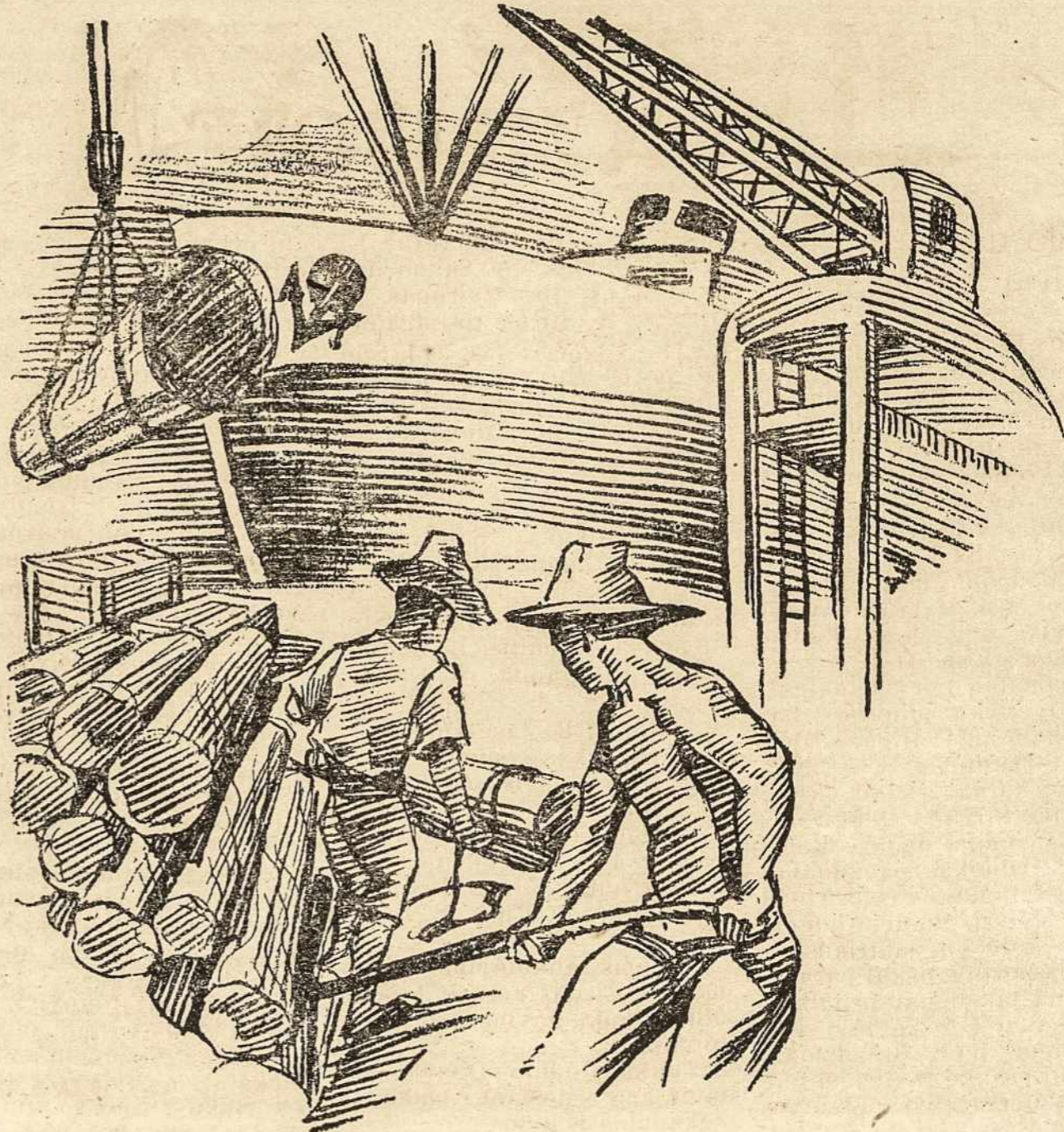
Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepia, spalvinimai aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastacio! CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė
Visi bėga tekini
Jauni ir seni
Batus gaus visi
Kaina labai pigi!!!
įvairiu rūšių batai — vyrams, moterims ir vaikams — fabriko kainomis.
LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

MADEIRAS DO BRASIL

PERES & PRANAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

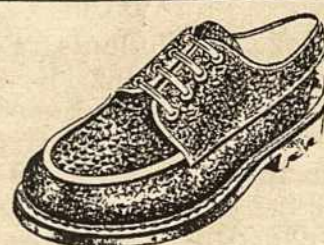
Escritorio: - Av, Churchill, 94 — 11.º and. - sala 1110 — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai, Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526

Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RAŠTINĖ:

Rua Javaés 719

São Paulo

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAIUS VARYKLOS COLUMBIA S/A.
GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, išitinkinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S ã O PAULO

Lietuviai BRAZILIJOJE

Gédulo diena Rio lietuvių kolonijoj.

Tautos Gédulo Dienos paminėjimas Rio de Janeiro Lietuvių kolonijoj buvo švenčiamas š/m birželio mėn. 17 d. Minėjimas pradėtas pamaldomis S. Vicente de Paula eklezijoje — Av. Mem de Sa, 271 kurias atlaikė ir pritaikytą pamokslą pasakė Kan. J. Janilionis. Pamaldų metu Dainavos chor. J. Malaiškos vado vaujamas sugiedojo keletą lietuviškų giesmių.

Po pamaldų ten pat eklezijos salėj įvyko pilietinis paminėjimas, kurį atidarė Dainavos Pirmininkas St. Kumpis Lietuvių kalboj išsamų pranešimą apie Birželio dienų reikšmę mūsų tautai padarė Rašytojas P. Babickas, pavaduojantis sergantį Lietuvos Atstovą Dr. F. Meierį. Poetė Audienė ne perskaitė jos jautriausiais žodžiais portugališkai parašytą plačią tai dienai pritaikintą paskaitą. Dar kalbėjo inž. K. Audenis ir B. Brazdžionis eilėraščių pasakė D. Strimaitytė.

Buvo perskaitytas Lietuvos Atstovo Brazilijai Dr. Fr. Meierio atsišaukimas į Rio de Janeiro Lietuvių visuomenę aukų Tautos Fondui reikalui, kuriam minėjimo dalyviai jau triai pritarė sudėdami 3.995, kruzeirus aukų. Minėjime su mažamečiais dalyvavo apie 70 asmenų.

Kadangi žymi tautiečių dalis paminėjime negalėjo dalyvauti ir savo aukomis Tautos Fondo paremti, tad Dainavos Valdyba, kaip paminėjimo rengėja ir aukų rinkėja, nutarė aukų lapo kurį laiką ne uždaryti, o parinkti aukų ir iš minėjime nedalyvavusiųjų. Tuo būdu vėliau buvo surinkta dar 2.305, kruzeirai

Aukojo:

Inž. Z. Glodenis Cr.\$500. - Po Cr\$400. - Inž. K. Audenis, Inž. S. Kumpis, Jonas E. Petraitis, Leopoldas Grigonis 300, Dr. Frikas Meieris 250, Kl. Martinkus 220, po Cr\$200. - A. Zieziene, Dpl. Inž. J. Laskauskas Vacl. Radzevičius, Ed. Girčys, Inž. J. Abraitis, Inž. S. Jurgutis, Polikarpo Lebedieff, J. Adamavičius, Pr. Zieziis 150 - S. Jaseliūnas 125. - Ig. Dubaus

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS
Į TAUTIEČIO

J. L. Galinskas Ltda.

AV. DR. GIACAGLINI, 71-C
V. ALPINA.

BALDŲ SANDĖLĪ.

kas 120, - po Cr\$100. - Inž. R. Pranckevičius, St. Saunorius, Pr. Dutkus, Br. Žvironas, A. Girnius, A. Strimaitytis, J. Pelanis, L. Adamavičius, J. J. Šileris, po Cr\$50. - K. Bernatavičius, Ed. Dubauskas, A. Pauliukonis, Br. Juraitytė, V. Petronis, Fr. Telksnienė, J. Bendoraitis, V. Strimaitytis, J. Žaidys, J. Malaiška, P. Babickas, E. Suveizdaitė, J. Saurusaitis, Laurean Finagiev 40. - Ad. Naruševičius 30. - po Cr\$20 A. Šiukšta, A. Sukelis. Inž. R. Steikūnas, A. Jonaitis, L. Bendoraitis, K. Gaulia, A. Gaulia, W. Kyzelis, J. Rimkevičius, A. Šimkus, R. Jaseliūnas 10. - Ig. Dubauskas - sūnus Cr\$5. - Išviso Cr\$6.300. -

Ši suma š/m liepos mėn. 27 d., perduota Lietuvos Atstovui r. Fr. Meieriui, persiuntimui Tautos Fondo Brazilijoj je įgaliotiniui Kun. P. Ragažinskiui.

Visiems aukotojams tariamas nuoširdus ačiū ir tuo pačiu jų aukų gavimas šiuo kvituojamas.

Tautos Gédulo Dienos paminėjimą ruošiant padaryta sekančios išlaidos:

1. Kan. J. Janilioniui už atlaikytas pamaldas sumokėta Cr.\$200,00.
2. Vargoninkui ir eklezijos tarnams už pat. sum. Cr\$50,00
3. Už salę civiliniam paminėjimui sumokėta Cr\$150,00
4. Už pakvietimų į paminėjimą atspauzdinimą sumokėta Cr\$100,00
5. gėles bei kaspinus salės papuošimui sum. Cr\$100,00

Išviso: Cr\$600,00

Šios išlaidos apmokėtos iš Dainavos lėšų.

St. Jaseliūnas
Dainavos Iždininkas

Dvasinio atgimimo dienos.

Liepos mėnesio 29 d. (sekmadienį) baigėsi «Agua Raza» apylinkėje N. S. de Lourdes bažnyčioje iškilmingos misijos kurias savo neįstamomis jėgomis, pasišventęs ir plienu užartavojęs savo nervus Misijonierius Tėvas J. Bružikas

Prieš savaitę laiko pats aplankė apie 40 šeimynų lietuvių pasiteiraudamas jų gyvenimu. Užrašinėdamas laikraš-

PARSIDUODA NAMAS iš 2 kambarių ir 2 virtuvių su armazenu priekyje. Dar kieme antrasis namas iš 2 kambarių virtuvės ir vonia.

Del smulkesnių informacijų kreiptis vietoje: Rua Alteias, 8 Vila Bela

čių prenumeratas iš Amerikos Bažnyčioje vakarais, dėstė Kristaus mokslą susirinkusiems. Ir taip tęsėsi visą savaitę, žmonės rinkosi gausiai Darbo vaisiai pasirodė. Atėjo sekmadienis, dar prieš nustatytą valandą jau rinkosi lietuviai, klausyti gimtąją kalbą pamokslų Prispildė pilną bažnytelę žmonių ir įspūdys, neregėtas, ir net nesapnuotas Nenuėjo ant vėjo, brangūs ir giliai prasmingi misijonieriaus žodžiai

Mylėdamas savo tautą, ragino visus, nepamiršti tėvų šalės mokinti kiek galint savos kalbos vaikučius ir likti patiemis lietuviams.

«Agua Raza» lietuviai jautėsi patenkinti kaip niekuomet laimingi linksmi skirstėsi po iškilmių

Vietos gyventojai stebėjosi, klausinėdami vienas kito, kas yra: kad tiek lietuvių yra São Paulyje ir visi čia suėjo. O mūsų šaliai aiškino, kad tik «Agua Raza» lietuviai.

Lietuviai išsilgo savos kalbos, savų bažnyčių savų pamokslų su atviromis širdimis susirinko, kaip visa tauta, kaip viena širdis iš visos «Agua Razos» išmėtytos apylinkės padėkoti Augščiausiam, parodyti, kad jie visi yra jam ištikimi.

O Tėvui Misijonieriui laiminčiau metelių ir daug, daug sveikatos.

A. Augustaitis.

Didelis Kermošius V. Zelinoje.

Rugsėjo mėnesio pirmoje pusėje Vila Zelinoje, buvusioje futbolo aikštėje, šalia statomos naujos mokyklos pra-

INDÚSTRIA ARTEFATOS de CIMENTO

VYTAUTAS SKRIPKA

Priimu įvairius užsakymus įvairių išdirbinių iš cimento, kaip skalbimui tankes, šuliniams cementiniai dangčiai, gėlėms indus, cementinius vamzdžius, balaustrus, ir kitus įvairius šios rūšies išdirbinius Darbas skubus ir pigus.

Adresas: Rua Paulistano, 11. Vila Zelina — São Paulo.

sidės parapijos kermošius šventoriaus sutvakymo ir klebonijos statybos reikalams.

Iš tolimesnių apylinkių lietuviai prašomi prisidėti savo aukomis, fantais - prenomis ir dalyvavimu kermošiuje.

Aukas galima įteikti klebonijoje Vila Zelinoje.

Vyrų Brolijos Valdyba

praneša, kad išvažiavimas — piknikas į Guarapirangą vieton 7 d rugsėjo yra numatyta 14 d. spalio mėn.

— MOKOS lietuviams misijos. Misijonierius Tėvas Jonas

— PRANA KUZMICKA, kilusį iš saukuos kaimo, Deltuos valsč. Ukmergės apskr. Brazilijon atvykusį 1927-30 m. Paieško pasbrolis Leonas Kuzmickas, gyvenantis Kanadoje. Turintieji apie jį žinių prašome pranešti «M. L.» redakcija.

Bružikas baigęs misijas Rio de Janeiro dar ves vienas misijas São Paulyje, Mokus lietuviams Bom Conselho parapijos bažnyčioje, rua da Mooca. Misijų pradžia numatoma rugpiučio mėn. 19 d.

— Š. m. rugpiučio mėn. 19 d. 3 val. Mokoje Rua Lituania 67. šaukiamas L. Menininkų Klubu narių visuotinas susirinkimas, šaukiamas meno parodos reikalams galutinai aptarti. Visų narių dalyvavimas būtinas.

Į šį susirinkimą pakviestas Klubo garbės narys Lietuvos Konsulas p. Al. Polišaitis, spaudos ir visuomenės atstovus. Taip pat kviečiame dalyvauti visus meninku klubo narius rėmėjus bičiulius.

L. Menininkų Klubu Valdyba.

— «M. L.» redakcijoj galima gauti gražiai įrištus «Mūsų Lietuvos» komplektus Kai na Cr.\$150,00.

RUGPIUČIO MĖN. 11 D. VISI Į «MŪSŲ LIETUVOS»
BIČIULIŲ

POBUVĪ - VAKARA

kuris bus MOKOJE, RUA LITUANIA 67

PROGRAMOJ linksmas pobuvis, bendra vakarienė, sava muzika ir scenos įvairenybių šiupinys.

Naujos Lietuviškos Plokštelės

Bendruomenės Choro Valdyba praneša, kad jau galima gauti, neseniai įdainuotas lietuviškas plokšteles.

Įdainuotos dvi plokštelės su sekančiomis dainomis: 1. «Gaudžia trimitai», M. Petrausko ir «Vėliavos iškeltos», M. Strolio, įdainuota vyrų choro. 2. «Tėviškėlė» B. Budriūno įdain mergaičių choro ir «Miškų gėlė» J. Švedo įdain. mišraus choro.

Norintieji šias plokšteles įsigyti, prašomi kreiptis pas kun. kleboną P. Ragažinską, pas choro pirmininką K. Ausenką Rua Rio Feio, 2 — Vila Zelina (visai netoli Largo S. José) arba pas choro narius.

Visi choro nariai rėmėjai plokšteles gauna pusiau piginta kaina: Kreiptis pas Choro Iždininką p. P. Šimonį Rua Venda Nova, 46 — V. Zelina.

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C

Vila Alpinoje, arti autobusu stoties.

Čia gausi geresnę medžiagą ir pigiau mokėsi.

SOPAS PRONTAS HELIO
PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

FOTO PRINCEZA

AVENIDA ALVARO RAMOS, 1160. — SAO PAULO

(Prie pask. sustojimo vietos autobuso 37 Quarta parada)

Savininkas VLADAS POCIUS

Įvairaus didumo padidinti portretai — spalvuoti! Foto ant porcelano, antkapjams. Meniškos, gražios foto nuotraukos! Greitas ir sąžiningas darbas!

Lietuviams pigiausias kainos!

IRMAOS

ESCRITORIO VILA ZELINA

BAUZYS

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramientos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercial
Distratos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Fequerimentos
Bilongos
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e
acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.